

de vaart met motor- en stoombooten tengevolge heeft.

Het zou jammer zijn, wanneer de invloed van dit tweede groote experiment, dat de Rijkswaterstaat met de flora en fauna onzer wateren neemt, wederom onbestudeerd bleef. Doch dit zal ook niet gebeuren; immers het *Natuurhistorisch Genootschap in Limburg* zal het onderzoek van deze bij uitstek Limburgsche rivier zeer zeker wel ter hand nemen.

Hoe dit onderzoek moet worden ingericht, kan hier niet in details worden besproken. Alleen zij vermeld, dat daartoe op verschillende plaatsen, bij voorkeur gelegen boven de geprojecteerde stuwdammen, geregeld biologisch en physico-chemisch onderzoek moet plaats hebben.

Men kan dan ook niet verheelen, dat de onkosten en de arbeid, aan dit werk verbonden, niet onbelangrijk zullen zijn. Daarom zal het Genootschap voor de uitvoering van dit plan steun moeten zoeken.

In de eerste plaats zal zij mogen aankloppen bij de *Koninklijke Academie van Wetenschappen* te Amsterdam, die reeds meermalen dergelijke ondernemingen geldelijk heeft gesteund en die, wat van nog hooger waarde is, den steun van vele Nederlandsche geleerden voor dit werk kan inroepen.

De groote beteekenis echter, die het onderzoek, ook om praktische redenen heeft, wettigt het inroepen van den steun van andere lichamen en autoriteiten. Zoo in de eerste plaats van den ondernemer van het werk zelf, de *Rijkswaterstaat*. Zonder zijn hulp kan het onderzoek ook niet goed worden uitgevoerd. Daarnaast komen voor het verleenen van hulp in aanmerking: het *Staats-toezicht op de Volksgezondheid*, de *Visscherij inspectie*, de *Nederlandsche Vereeniging tegen Water-, Bodem- en Luchtverontreiniging* en de *Nederlandsche Heidemaatschappij*, voor de hygiënische en economische belangen aan dit groote werk verbonden.

Moge dit schrijven tengevolge hebben, dat het Genootschap het initiatief tot bovengenoemd onderzoek neemt en dit, met den krachtigen steun van de genoemde lichamen en van zoodanige andere als daarvoor in aanmerking komen, tot een goed einde brengt.

DR. G. ROMIJN.

's-HERTOGENBOSCH, 29 Juli 1913.

Een wandeling over den St. Pietersberg.

Gelijk het in den laatsten tijd zoowat gewoonte was, beloofde ook de morgen van onzen excursiedag naar den St. Pietersberg niet veel goeds. Maar allengs gingen de stortbuien, waarin we uittrokken, over in een fijnen motregen en toen

stapten, scheen de zon liefelijk op het landschap en het was als lachte zij om de hulpelooze wolken, welke in de verte langzaam afdreven.

Hoewel de groote, platgetreden wegen niet je ware zijn voor botanici, moesten we in dit geval van den nood een deugd maken en de heirbaan naar Visé al murmureerend volgen. Maar toch vond onze speurzin ook hier eenig voedsel. Langs den weg stond talrijk het *Zonneroosje*, de gele *Muurpeper* en het *Slangenkruid*, verder *Calamintha*, *Silene conica* en de prachtig roode *Carduus nutans*. Weldra echter voerde ons Fortuna op betere paden. Op de hoogte wees een wegwijzer in de richting Hallembaye. De weg was een diep ravijn, dwars door den St. Pietersberg. Hier waren we op onze plaats. Tusschen de *Kornoeljestruiken* vonden we *Lathyrus silvestris* en *Vincetoxium* in bloei, naast *Lathyrus montanus*, *Teucrium chamaedrys* en hier en daar een enkele *Campanula pyramidalis*. Waar het struikgewas minder dicht werd, ontmoetten we de eerste *Orchideeën*, eerst als rari nantes in gurgite vasto, weldra in grooter aantal aange troffen, maar van *Apifera* zagen we slechts 5 à 6 stuks. Van allen was de bovenste bloem maar weer in frisschen toestand en deze gaf ons aanleiding te vragen, waarom men deze bloem toch „*Apifera*” noemt, want de onderlip heeft meer van een kever, dan van een bij. Hoewel we het gaarne wenschen, vonden we het toch beter geen exemplaar van deze krachtige planten mee te nemen.

Intusschen waren we gekomen op de Oostelijke helling, welke we geruimen tijd volgden. Na eenig loopen zagen we, dat ook hier, jammer genoeg, het natuurschoon niet gevrijwaard kon blijven tegen de vraatzucht der industrie. Over groote uitgestrektheid was de berg reeds ontdaan van 't dikke kiezelpantser en als klipgeiten zaten de arbeiders langs de witte mengelrotsen en kapten deze steeds verder weg. Maar de prachtige *Verbascums* schenen niets te merken van het gevaar dat hen dreigde in hun bestaan. Kaarsrecht verhieven zich de talrijke *Verbascums thapsiformia*. De gewone *Verbascum thapsus* zagen we hier niet zooveel, maar wel enkele exemplaren van *Verbascum Lychnitis*. Verder merkten we op een *verbascum*soort, die steriel was. Dit gaf ons aanleiding te denken aan een kruising en 't bleek dan ook een hebride te zijn met de grootere, gele bloemen van *Verbascum thapsiforme* en de bladeren van *Lychnitis*. Alle vijf de meeldraden waren behaard.

Onder de hand bleek, dat we in het kersenland waren. De oogst was in vollen gang; we

grond bijzonder schijnen te gedijen. Terwijl de minder diligente medeleden aan de verzoeking niet konden weerstaan en hun botanisch heil in de kersen zochten, raakte ons derde medelid verward in de braamstruiken en zag zich genoodzaakt te retireeren. Op zijn terugtocht vond hij echter tot troost de reeds jaren gezochte *Centaurea nigra*.

Daar ons, zooals ik zeide, de doortocht verder belet werd, besloten we voor ditmaal den St. Pietersberg vaarwel te zeggen. Nog even een bezoek aan Argenteau en dan van hieruit de terugreis aanvaard!

Dat was het einde van dezen heerlijken dag.

Nuth, Juli 1913.

J. H. STARMANS.

De Vuurpad.

De *Vuurpadjes*, die volgens Heimans voorkomen bij *Epen* — zie „Wandelen en Waarnemen” — heb ik tot nog toe maar alléén waargenomen bij St. Geertruid.

De heer Sprenger bemerkte half Juli l.l. één exemplaar tusschen Gronsveld en St. Geertruid, maar op 'n heel andere plaats dan waar ik de beestjes heb gezien.

Ze schijnen daar in de buurt dus meer verspreid te zijn.

JOS. CREMERS.

De Vroedmeesterpad.

„De Vroedmeesterpad (pad met eieren op den rug) — schrijft ons Dr. Vroemen uit Weert — heb ik in mijn jeugd gezien in de nabijheid van Lahrhof (Broeksittard)”.

't Blijkt dus meer en meer, dat dit beestje, waarvan wij de aanwezigheid in onze buurt heelemaal niet vermoedden, er op tal van plaatsen voorkomt.

Voor de opgave van meerdere vindplaatsen houden wij ons warm aanbevolen.

Alléén door samenwerking komen wij op den duur tot 'n grondige kennis van de verspreiding der dieren in Limburg.

JOS. CREMERS.

Sedum oppositifolium.

Te Thorn op een muur bij den heer G. Geelen, Trippaerdstraat, bloeit thans *Sedum oppositifolium* (Rozenvetkruid), in de Flora van Heimans, Heinsius en Thijsse aangeduid als een sier-sedum uit den Kaukasus. Bladeren tegenover elkaar, bloemen wit, met roode helmknopjes.

T., 14 Juli '13.

J. V.

De Museumcommissie.

Het Bestuur van het Nat. Hist. Genootsch. in Limburg heeft het — om den goeden gang van zaken — noodig geoordeeld eene Commissie te benoemen, welke zich speciaal belast met de aangelegenheden van ons Museum te Maastricht.

Van die Commissie zijn de heeren Dr. VAN DER MEER Voorzitter, H. DE WEVER Secretaris, J. G. H. SCHOTH, A. M. SPRENGER en B. SWART leden.

De besluiten door de Commissie, in 't belang van 't Museum genomen, zullen nader bekend gemaakt worden.

OFFICIEEL.

Nieuwe leden sedert de vorige opgave :

A. H. Claessens, Apotheker, *Schaesberg*.

H. Houx, lid v. d. gemeenteraad, *Maastricht*.

Dr. M. J. H. Houba, Districtsschoolopziener, *Maastricht*.

J. M. P. Peters, Onderwijzer, *Heerlen*.

Dr. A. L. W. E. van der Veen, Ingenieur a. d. Mijnen, *Heerlen*.

Dr. G. Romijn, Inspecteur der Volksgezondheid, 's *Hertogenbosch*.

J. J. W. Urlings, Rijksveearts, *Heerlen*.

C. J. H. Vencken, Burgemeester, *Obbicht-Papenhoven*.

De Secretaris :

Mr. D. FREES.